

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ”
2140 Ботевград, ул. “Д-р Адриян Атанасов” №8, тел:0723/66 902
e-mail:ou_kiril_metodii@abv.bg

ДАНИЕЛА НИКОЛОВА
Директор
ОУ „Св. св. Кирил и Методий”
Ботевград

**ПРОГРАМА ЗА
ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ**

**В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
„СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”,
гр. БОТЕВГРАД**

Програмата е създадена на основание чл. 236, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 13.09.2018 г. – Протокол №11

ВЪВЕДЕНИЕ

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда:

- разгръщане на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- приобщаващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на инструкциите в предучилищното и училищното образование за осъществяването на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели равноправно социално включване, пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

Педагогическият съвет в училище изготвя и приема училищна програма за представяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал. 1, т. 9 от ЗПУО/

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015г. – 2020г.);
- 2000г. - Европейска социална харта /ревизирана/;
- 1992г. – Европейска конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първи допълнителен протокол към нея;
- 1970г. – Международен пакт за граждански и политически права и Международен пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания (2008г. – 2015г.);
- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Стандарт за приобщаващо образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата, интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане”, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Основно училище „Св. св. Кирил и Методий” е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

Настоящият документ е изготвен от работна група на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ под ръководството на директора.

Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи.

АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години се създава една пъстра картина от ученици, които имат различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите и понякога към самите себе си. Срещата с хора от различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование;
- умението за общуване с представители на различни култури;
- съзнателно изграждане на толерантност;
- обучение на учители, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни потребности. И в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване е свързана с ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- равен достъп и приобщаване на всяко дете;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- съхраняване на етнокултурното многообразие.

В училището е създадена подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности, която включва:

- достъпна архитектурна среда;
- екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата;
- диагностична и консултативна дейност;
- индивидуални образователни програми;
- учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности;
- изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развитие на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

5. Директорът на училището назначава „помощник на учителя” и „помощник-възпитател” там, където има необходимост от допълнителни образователно-възпитателни дейности с деца и ученици със специални образователни потребности и от етническите малцинства.
6. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства.
7. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
8. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
9. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
10. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
11. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.
12. Създаване на условия за развитие на талантливите деца и децата с увреждания чрез насърчаване на техните творчески изяви, както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.

Контролът върху изпълнението на Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи се възлага на *Нина Дюлгерска – заместник – директор по учебната дейност.*